

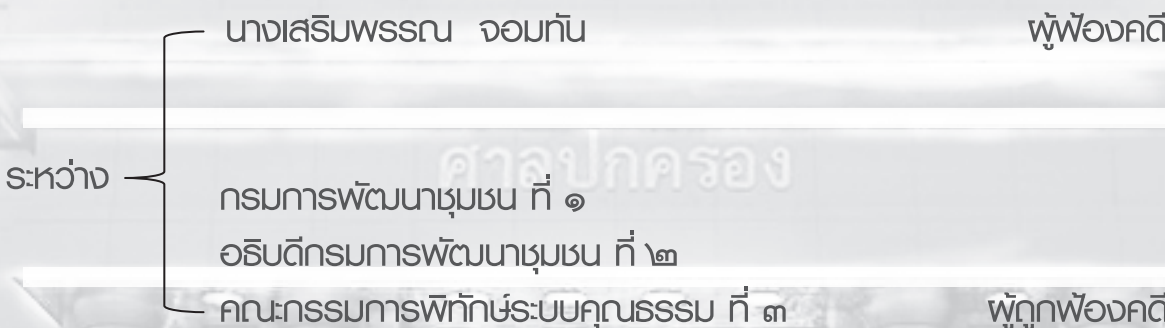

นางพิมพ์พัชร อริยะมานกุล
นิติกร สำนักกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ พ. ๔๐/๒๕๖๐ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

เรื่อง คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในอำนาจศาลปกครองสูงสุด

คดีหมายเลขดำที่ พ. ๒๔/๒๕๕๔
คดีหมายเลขแดงที่ พ. ๔๐/๒๕๖๐

๑. ข้อเท็จจริงในคดีโดยสรุป

คดีนี้ เดิมผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขโดยคำสั่งกรมการพัฒนาชุมชน ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กรณีเมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่ง นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๖ กองฝึกอบรม สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีที่ผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานบริหารการฝึกอบรมและสวัสดิการ ในโครงการฝึกอบรม

หลักสูตร Grassroots Economic Development with OTOP ๒๐๐๗ งบประมาณ ๑,๓๑๕,๕๗๐ บาท โดยผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่จัดเตรียมงานและประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม บริหาร งบประมาณให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการให้เกิดผลดี แก่ราชการ แต่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ นำเงินค่าใช้จ่ายโครงการ ฝึกอบรมหลักสูตรดังกล่าวบางส่วนซึ่งนางสาวมิ่งขวัญ กาญจนวิเศษ ผู้จัดการโครงการและผู้ยืมเงิน ราชการโครงการดังกล่าว มอบให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือครอบครอง ไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือของผู้อื่น โดยมิชอบ ปรากฏตามหลักฐานบันทึกข้อตกลงที่นายสมชาย วิทย์ดำรง นางสาวมิ่งขวัญ และผู้ฟ้องคดี ร่วมกันทำขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีจัดทำหลักฐานการจ่ายเงินโครงการ ดังกล่าวเท็จโดยปลอมลายมือชื่อผู้รับเงินและผู้จ่ายเงินในหลักฐานใบสำคัญรับเงิน ใบสำคัญเบิก ค่าตอบแทนวิทยากร และอื่น ๆ เป็นเหตุให้ส่งเอกสารหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายและเงินเหลือจ่ายจำนวน ๒๘๗,๗๖๕ บาท ให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศล่าช้า เป็นเวลาประมาณ ๔๑๐ วัน ทำให้ทางราชการและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้รับความเสียหาย

โดยในการดำเนินการก่อนมีคำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่ง กรมการพัฒนารัฐบาล ที่ ๒๘๘/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ข้อเท็จจริง ซึ่งผลการสอบสวนปรากฏว่ากรณีมีมูลสมควรดำเนินการทางวินัย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่ง กรมการพัฒนารัฐบาล ที่ ๑๘/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๒ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีและนางสาวมิ่งขวัญ ซึ่งข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้อง คดีที่ ๑ กำหนดให้มีการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมหลักสูตร Grassroots Economic Development with OTOP ๒๐๐๗ ระหว่างวันที่ ๓ ถึงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ งบประมาณ ๑,๓๑๕,๕๗๐ บาท โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณทั้งจำนวนจากสำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่าง ประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ในการดำเนินโครงการผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มอบหมายให้กองฝึกอบรม สังกัดผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้รับผิดชอบ โดยมีนายสมชาย วิทย์ดำรง ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม เป็นผู้รับผิดชอบควบคุมดูแล นายไพฑูริย์ ตั้งมีลาภ หัวหน้าศูนย์วิทยบริการเป็นหัวหน้าโครงการ ซึ่งกองฝึกอบรมขออนุญาตผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้ข้าราชการไปราชการเพื่อปฏิบัติงานตามโครงการ ดังกล่าว ณ โรงแรมปรีณัฐพาเลซ กรุงเทพมหานคร ระหว่างวันที่ ๒ ถึงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๐ โดยเบิกจ่ายค่าใช้จ่ายจากงบโครงการรวม ๗ คน ประกอบด้วย นายสมชาย วิทย์ดำรง นายไพฑูริย์ ตั้งมีลาภ นางสาวอำพร งามศรีวัฒนาสกุล นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๗ นางสาวมิ่งขวัญ กาญจนวิเศษ นางสาววรางคณา อินทรเจริญ นักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ๖ นางกมลวรรณ ถาวร นักพัฒนา ทรัพยากรบุคคล ๔ และผู้ฟ้องคดี โดยมอบหมายให้นางสาวมิ่งขวัญ กาญจนวิเศษ เป็นผู้รับผิดชอบ ด้านวิชาการ และเป็นผู้ยืมเงินราชการตามโครงการมีหน้าที่รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินและ เป็นผู้จ่ายเงินค่าใช้จ่ายตามโครงการให้กับผู้เข้ารับการอบรม ผู้ชาย ผู้รับจ้าง หรือผู้ประกอบการ และรวบรวมหลักฐานใบสำคัญส่งใช้คืนเงินยืม ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าหน้าที่โครงการและมีหน้าที่ จัดเตรียมงานและประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม ควบคุมดูแลการฝึกอบรม ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บริหารงบประมาณ เตรียมสถานที่ฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ ควบคุมดูแล

การใช้ยานพาหนะ พนักงานขับรถ การเตรียมพิมพ์เอกสาร การจัดทำทะเบียนผู้เช่าอบรม พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เช่าอบรม ณ สถานที่ฝึกอบรม

ระหว่างศึกษาดูงาน นางสาวมิ่งขวัญทำสัญญาอบรมเงินเลขที่ ๑๔๙/๕๐ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๐ กับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการจำนวน ๑,๓๑๕,๕๗๐ บาท และได้รับเช็คสั่งจ่ายเงินจำนวนดังกล่าว เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐ นางสาวมิ่งขวัญนำเช็คไปเบิกเป็นเงินสดจากธนาคารออมสิน สาขาตลาดสะพานขาว และมอบให้ผู้ฟ้องคดีถือครอบครองไว้ทั้งหมดเพื่อใช้จ่ายในโครงการ โดยผู้ฟ้องคดีนำเงินทั้งหมดฝากเข้าบัญชีธนาคารออมสินสาขาตลาดสะพานขาว ของผู้ฟ้องคดี ต่อมาเมื่อจบหลักสูตรอบรมตามโครงการในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ นางสาวมิ่งขวัญและผู้ฟ้องคดีได้รวบรวมหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายในการดำเนินงานตามโครงการส่งให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเพื่อส่งใช้คืนเงินยืมในทันทีหรือภายใน ๓๐ วัน หลังจากจบหลักสูตร จนถึงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ จึงส่งหลักฐานการจ่ายเงินตามโครงการและเงินเหลือจ่ายคืนให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศตามหนังสือด่วนที่สุด ที่ มท ๐๔๐๔/๕๐๙๓ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ โดยแจ้งสรุปยอดค่าใช้จ่ายตามโครงการเป็นเงิน ๑,๑๘๑,๙๙๕ บาท พร้อมคืนเงินยืมเหลือจ่ายจำนวน ๑๓๓,๕๗๕ บาท แต่เมื่อสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศตรวจสอบเอกสารหลักฐานดังกล่าวพบข้อผิดพลาดหลักฐานไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วน และมีเงินที่จะต้องคืนเพิ่ม จึงแจ้งให้แก้ไขและส่งหลักฐานเอกสารการจ่ายเงินทั้งหมดให้ครบถ้วนและถูกต้องภายในวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๑ นางสาวมิ่งขวัญจึงตรวจสอบเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินตามโครงการดังกล่าวทั้งหมดและพบว่าผู้ฟ้องคดีทำเอกสารการเงินโดยมีการปลอมลายมือชื่อผู้จ่ายเงิน ผู้รับเงิน มีการแก้ไขตัวเลขในเอกสารการจ่ายเงินและรวบรวมเอกสารหลักฐานการเงินส่งให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศไม่ถูกต้อง คืนเงินเหลือจ่ายไม่ครบถ้วน ล่าช้าเกินระยะเวลาที่กำหนด และไม่นำเงินไปชำระหนี้ค่าที่พักโรงแรมปรีนซ์พาลेขจำนวน ๘๔,๗๐๐ บาท จนกระทั่งโรงแรมทวงถามหนี้ที่ค้างชำระ และพบว่าค่าใช้จ่ายตามโครงการเป็นเงินทั้งสิ้น ๑,๐๖๗,๐๕๘ บาท และจะต้องมีเงินเหลือจ่ายที่จะต้องส่งคืนให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเพิ่มอีก ๑๑๔,๔๓๖ บาท นางสาวมิ่งขวัญจึงให้ผู้ฟ้องคดีนำเงินไปชำระให้โรงแรมปรีนซ์พาลेข และนำเงินจำนวน ๑๑๔,๔๓๖ บาท มาคืน จนกระทั่งวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงนำเงินไปชำระค่าห้องพักให้โรงแรมปรีนซ์พาลेขเป็นเงิน ๘๔,๗๐๐ บาท และในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ นำเงินจำนวน ๑๑๔,๔๓๖ บาท มาคืน นางสาวมิ่งขวัญ และนางสาวมิ่งขวัญนำเงินดังกล่าวส่งคืนให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศในวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ และนำเอกสารหลักฐานการเบิกจ่ายเงินทั้งหมดส่งให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศตรวจสอบโดยแจ้งสรุปยอดค่าใช้จ่ายใหม่ เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ ว่ายอดค่าใช้จ่ายเป็นเงินทั้งสิ้น ๙๓๖,๓๓๐ บาท และยังมีเงินเหลือจ่ายที่จะต้องส่งคืนเพิ่มอีกเป็นเงิน ๒๕๔,๖๖๕ บาท แต่ยังมีได้ส่งคืนเงินเหลือจ่ายดังกล่าวแต่อย่างใด

หลังจากนั้นสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศตรวจพบว่า มีหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายที่ถูกต้องเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๗๙,๒๙๔ บาท ซึ่งมีเงินเหลือจ่ายที่จะต้องส่งคืนให้สำนักงาน

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศอีกเป็นเงิน ๕๓๖,๒๗๖ บาท แต่มีการนำเงินเหลือจ่ายส่งคืนให้แล้ว ๒ ครั้ง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นเงิน ๑๓๓,๕๗๕ บาท และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๕๑ เป็นเงิน ๑๑๔,๙๓๖ บาท รวมเป็นเงิน ๒๔๘,๕๑๑ บาท จึงมีเงินเหลือจ่ายที่ต้องส่งคืนเพิ่มเติมให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศอีกจำนวน ๒๘๗,๗๖๕ บาท แต่จนถึงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๑ ก็ยังมิได้มีการส่งคืนเงินเหลือจ่ายจำนวน ๒๘๗,๗๖๕ บาท จนสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศมีหนังสือ ที่ กต ๑๕๐๕.๒/๙๑๓๕ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ แจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนเงินจำนวนดังกล่าวภายในวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๑ แต่ก็ไม่มีการส่งคืนเงินดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่ได้รับแจ้ง ปรากฏว่าในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๑ มีการทำบันทึกข้อตกลงระหว่างนายสมชาย นางสาวมิ่งขวัญ และผู้ฟ้องคดีระบุว่าเงินโครงการจำนวน ๒๘๗,๗๖๕ บาท ที่สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศเรียกคืน บุคคลทั้งสามตกลงกันว่า ๑. เงินโอเวอร์บิล (ไม่มีหลักฐานการจ่าย) จำนวน ๗๐,๕๒๖ บาท ซึ่งไม่สามารถเบิกจ่ายได้ นางสาวมิ่งขวัญและเจ้าหน้าที่โครงการทั้งหมดจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ๒. เงินที่เกิดจากการจ่ายจริงและสามารถเบิกจ่ายได้ นางสาวมิ่งขวัญ รับว่าจะไปตรวจสอบและนำมาเบิกจ่ายส่งเอกสารให้กับสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศต่อไป และ ๓. เงินที่เหลือจากข้อ ๑. และข้อ ๒. ผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้ถือเงินรับจะเป็นผู้ชดใช้ทั้งหมด แต่หลังจากที่ทำบันทึกข้อตกลงดังกล่าว ก็ไม่มีการนำเงินส่งคืน จนกระทั่งวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ นางสาวมิ่งขวัญจึงนำเงินจำนวน ๒๘๗,๗๖๕ บาท ไปส่งคืนให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ตามหลักฐานใบเสร็จรับเงินสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ เล่มที่ ๐๗๒ เลขที่ ๓๕๙๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งล่าช้ากว่ากำหนดเวลาที่ต้องส่งคืนนับตั้งแต่วันจบโครงการในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ เป็นเวลา ๔๑๐ วัน

ในการสอบสวนทางวินัย ผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำปฏิเสธในชั้นการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา (สว. ๒) ต่อมาเมื่อคณะกรรมการสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว. ๓) ให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนว่า ผู้ฟ้องคดีทราบและเข้าใจข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยตลอด ผู้ฟ้องคดีขอรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา ตามแบบบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา (สว. ๔) ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองซึ่งเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ แม้ว่าภายหลังผู้ฟ้องคดีจะนำเงินมาส่งคืนให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศและให้การรับสารภาพ แต่มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ กำหนดให้ลงโทษผู้กระทำความผิดโดยให้ไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควรปราณีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ จึงสมควรลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่า

เป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ และส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กรมการพัฒนารวมชน พิจารณาตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อ.ก.พ. กรมการพัฒนารวมชนในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๕๓ มีมติเห็นชอบผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ลงโทษไล่ออกจากราชการตามมติดังกล่าว

ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ นั้น การพิจารณาความผิดและระดับโทษเหมาะสมแล้ว แต่เนื่องจากกรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับ ต้องปรับบทความผิดตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะนั้น ตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แก้ไขคำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีในส่วนของกากระบุมาตราและฐานความผิดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แก้ไขบทมาตราและฐานความผิดที่ระบุในคำสั่งกรมการพัฒนารวมชนที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ จากเดิมระบุความผิดฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕

ส่วนการดำเนินการทางวินัยนางสาวมิ่งขวัญ นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณาแล้วเห็นว่านางสาวมิ่งขวัญเป็นผู้รับเงินยืมราชการค่าใช้จ่ายโครงการฝึกอบรมจากสำนักความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ เป็นเงิน ๑,๓๑๕,๕๗๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๐ เพื่อใช้จ่ายระหว่างโครงการฝึกอบรม วันที่ ๓ ถึงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ ณ โรงแรมปรินซ์พาเลซ กรุงเทพมหานคร และต้องส่งหลักฐานการจ่ายเงินพร้อมทั้งเงินเหลือจ่ายทั้งหมดคืนภายใน ๓๐ วันหลังจากจบหลักสูตรในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๐ แต่นางสาวมิ่งขวัญมอบเงินทั้งหมดให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการยืมเงินราชการ จำนวนดังกล่าวเป็นผู้ถือครอบครองไว้แต่เพียงผู้เดียว และเมื่อครบกำหนด ๓๐ วัน มิได้รวบรวมหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายหักล้างเงินยืม จนมีการติดตามทวงถามจากผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีการส่งเอกสารหลักฐานหักล้างเงินยืมครบถ้วนในวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ ล่าช้าไปเป็นเวลา ๔๑๐ วัน แต่ไม่ปรากฏหลักฐานว่านางสาวมิ่งขวัญ นำเงินในโครงการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือของผู้อื่นโดยมิชอบพฤติการณ์ของนางสาวมิ่งขวัญ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาประโยชน์ของทางราชการ และฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) และมาตรา ๘๓ (๔)

แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ สมควรลงโทษตัดเงินเดือนนางสาวมิ่งขวัญ จำนวน ๕% เป็นเวลา ๑ เดือน แต่เนื่องจากการกระทำความผิดครั้งแรกและไม่เคยกระทำความผิดวินัย และถูกลงโทษมาก่อน สมควรลดโทษลงเป็นภาคทัณฑ์ ซึ่ง อ.ก.พ. กรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ พิจารณาแล้ว มีมติให้ลงโทษภาคทัณฑ์นางสาวมิ่งขวัญ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์นางสาวมิ่งขวัญ ตามมติดังกล่าวแล้ว

นอกจากนี้มีการดำเนินการทางวินัยในส่วนของนายไพบุลย์ ตั้งมีลาภ หัวหน้าโครงการและหัวหน้าคณะทำงานบริหารการฝึกอบรมและสวัสดิการโครงการ และนายสมชาย วิทย์ดำรง ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม มีหน้าที่ผู้อำนวยการ รับผิดชอบกำกับควบคุมดูแลการฝึกอบรม ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า นายไพบุลย์และนายสมชายกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการด้วยความตั้งใจ อุตสาหะ เอาใจใส่และรักษาประโยชน์ของทางราชการ และฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๒) และ (๓) และมาตรา ๘๓ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นควรลงโทษภาคทัณฑ์ แต่นายไพบุลย์ และนายสมชายกระทำความผิดเป็นครั้งแรก จึงให้ลงโทษโดยให้ว่ากล่าวตักเตือนบุคคลทั้งสองไว้ เป็นลายลักษณ์อักษร

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการเป็นการลงโทษ โดยไม่เป็นธรรม จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองสูงสุด ขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลดโทษผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเช่นเดียวกับกรณีของนางสาวมิ่งขวัญ กาญจนวิเศษ และเพิกถอน คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ลดโทษจากไล่ออกจากราชการเป็นให้ออกจากราชการ

๒. ประเด็นพิจารณาวินิจฉัย

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขโดยคำสั่งกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เรื่องดำที่ ๕๓๑๐๓๙ เรื่องแดงที่ ๐๐๕๑๕๔ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยใน ๒ ประการดังนี้

ประการแรก คำสั่งกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขโดยคำสั่งกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการขอบด้วยกฎหมายหรือไม่

โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องอ้างว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขโดยคำสั่งกรมการพัฒนารัฐวิสาหกิจ ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เรื่องดำที่ ๕๓๑๐๓๙ เรื่องแดงที่ ๐๐๕๑๕๔ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ไม่ยุติธรรมกับผู้ฟ้องคดี เนื่องจากผู้ฟ้องคดีกระทำการในเรื่องที่ถูกกล่าวหาโดยถือปฏิบัติตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเพื่อให้

โครงการดังกล่าวบรรลุวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกอบรมให้ลุล่วง ทั้งยังร่วมรับผิดชอบเงินงบประมาณในส่วนที่เบิกไม่ได้ส่งคืนทางราชการเรียบร้อยแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ตั้งใจกระทำความผิดและเป็นการกระทำความผิดครั้งแรก รวมทั้งผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความวิริยะ อุตสาหะ เสียสละ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนและทางราชการตลอดมาเป็นเวลา ๒๘ ปีเศษ จนได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์เชิดชูเกียรติในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๒๕ ปี ผู้ฟ้องคดีควรได้รับโทษในระดับโทษที่ไม่ใช่โทษกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงถึงระดับโทษไล่ออกจากราชการ โดยผู้ฟ้องคดียอมรับในคำฟ้องว่าผู้ฟ้องคดีให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อคณะกรรมการสอบสวนในชั้นการสอบสวนทางวินัยตามบันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา (แบบ สว. ๔) ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และมีคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาลดโทษให้ผู้ฟ้องคดีจากลงโทษไล่ออกจากราชการเป็นระดับโทษกรณีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง อันเป็นคำฟ้องที่ผู้ฟ้องคดียอมรับหรือไม่ได้ปฏิเสธว่าผู้ฟ้องคดีไม่ได้กระทำความผิดตามที่ถูกกล่าวหาและตามที่ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงโทษทางวินัย เพียงแต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ฟ้องคดีไม่ควรได้รับโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงถึงระดับโทษไล่ออกจากราชการหรือควรได้รับโทษในระดับโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงเท่านั้น **คดีจึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพียงว่า พฤติการณ์หรือการกระทำของผู้ฟ้องคดีตามข้อเท็จจริงข้างต้นเป็นการกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ และระดับโทษไล่ออกจากราชการถูกต้องเหมาะสมหรือไม่อย่างไร**

พิเคราะห์แล้วเห็นว่าการพิจารณาว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานความผิดใดหรือไม่ และจะลงโทษผู้ฟ้องคดีได้เพียงใด ต้องพิจารณาตามกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในขณะเกิดเหตุหรือเกิดมูลกรณีตามที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ส่วนการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติที่ใช้บังคับในปัจจุบัน เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้แล้วว่าผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานบริหารการฝึกอบรม มีหน้าที่จัดเตรียมงานและประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรม บริหารงบประมาณ ผู้ฟ้องคดีนำเงินค่าใช้จ่ายโครงการฝึกอบรมดังกล่าวบางส่วนที่นางสาวมิ่งขวัญ กาญจนวิเศษ ผู้จัดการโครงการและผู้ยืมเงินราชการมอบให้ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถือครอบครองไว้ ไปใช้ประโยชน์สำหรับตนเองหรือของผู้อื่นโดยมิชอบ โดยผู้ฟ้องคดีจัดทำหลักฐานการจ่ายเงินโครงการดังกล่าวบางส่วนเป็นเท็จ โดยปลอมลายมือชื่อผู้รับเงินและผู้จ่ายเงินในหลักฐานใบสำคัญเบิกค่าตอบแทนวิทยากรและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง เป็นเหตุให้มีการส่งเอกสารหลักฐานใบสำคัญคู่จ่ายทั้งหมดและเงินเหลือจ่ายจำนวน ๒๘๗,๗๖๕ บาท ให้สำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ลำช้าเป็นเวลา ๔๑๐ วัน โดยผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ในการดูแลรักษา จ่ายเงิน รวมทั้งรวบรวมเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินหรือเอกสารใบสำคัญคู่จ่ายเพื่อเบิกจ่ายเงินและหักล้างเงินยืมและนำเงินที่เหลือจ่ายส่งคืนสำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ตามที่กฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดและตามที่ถูกบังคับบัญชา มอบหมาย จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ราชการในเรื่องดังกล่าว

การที่ผู้ฟ้องคดีนำเงินยืมตามโครงการดังกล่าวซึ่งอยู่ในความดูแลของตนไปใช้ประโยชน์และจัดทำเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินที่มีข้อความอันเป็นเท็จโดยการปลอมลายมือชื่อผู้รับเงินและผู้จ่ายเงินในหลักฐานใบสำคัญเบิกค่าตอบแทนวิทยากรและผู้อื่นที่เกี่ยวข้องในพฤติการณ์

ดังกล่าว แม้ไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีนำไปใช้ประโยชน์ในเรื่องใด และภายหลังจากผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องมีการดำเนินการจนผู้ฟ้องคดีนำเงินมาคืนทางราชการและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งเอกสารหลักฐานการจ่ายเงินหักล้างเงินยืมและเงินเหลือจ่ายคืนสำนักงานความร่วมมือเพื่อพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ ครบถ้วนก็ตาม แต่ย่อมเห็นได้ว่าผู้ฟ้องคดีอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ในการดูแลหรือถือครอบครองเงินของทางราชการนำเงินดังกล่าวบางส่วนไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวหรือของผู้อื่น อันเป็นการกระทำผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันอยู่ด้วย และกรณีข้าราชการพลเรือนสามัญกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง นั้น มาตรา ๑๐๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน บัญญัติให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ดังนั้น เมื่อกรณีของผู้ฟ้องคดีเป็นการกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ลงโทษไล่ออกจากราชการ และมีคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แก้ไขคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ จากเดิมระบุว่าผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริตและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๕ (๑) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๘๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ตามคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เรื่องดำที่ ๕๓๑๐๐๓๙ เรื่องแดงที่ ๐๐๕๑๕๔ โดยยังคงลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงเป็นระดับโทษที่ถูกต้องเหมาะสมแล้ว คำสั่งลงโทษของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

ประการที่สอง คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เรื่องดำที่ ๕๓๑๐๐๓๙ เรื่องแดงที่ ๐๐๕๑๕๔ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยข้างต้นแล้วว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ลงโทษไล่ออกจากราชการ และมีคำสั่งกรมการพัฒนารวมชน ที่ ๐๙๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แก้ไขคำสั่งที่ ๑๖๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ตามคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชอบด้วยกฎหมายและไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีโต้แย้งการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในประการอื่น นอกจากขอให้

พิจารณาลดโทษผู้ฟ้องคดีเป็นลงโทษกรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นเรื่องความถูกต้องเหมาะสมของระดับโทษ ซึ่งวินิจฉัยไว้แล้วข้างต้น ดังนั้น คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เรื่องดำที่ ๕๓๑๐๐๓๙ เรื่องแดงที่ ๐๐๕๑๕๔ ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายด้วยเช่นกัน

๓. ผลคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น กรณีจึงไม่มีเหตุที่จะต้องเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามคำขอท้ายคำฟ้องของผู้ฟ้องคดี

ศาลปกครองสูงสุดพิพากษายกฟ้อง อ

